

problémáink. Édesanyánk is varrás közben hányszor megszurta tüvel a kezét, de azért nem hagyta abba a munkát, míg el nem készítette. Tudnunk kell, hogy milyen tulajdonságokat akarunk kialakítani gyermekeinkben, s ehhez kell megkeresni a legmegfelelőbb módszereket. Ha nem sikerül, gondoljunk arra, hogy „ugyanazon forró víz, ami a húst megpuhítja, a tojást megkeményíti.”

DR. FARKAS KATALIN-DR. MOVIK ANGÉLA
Szeged-Budapest

A pedagógiai propaganda formái és módszerei a szülők körében

A család és iskola optimális együttműködésének meghatározó szerepét nemcsak a legutóbbi párt- és oktatáspolitikai dokumentumok hangsúlyozzák, hanem a mindennapi pedagógiai gyakorlat is ezt igazolja. Az iskola csak úgy érhet el tartós eredményeket, ha nevelési törekvéseiben a szülői ház tudatosan támogatja, ugyanakkor az iskola is következtetcsen épít a szülőkkel való együttműködésre.

Az iskolai és családi nevelés egységét, a szülőkkel való aktív együttnevelés eredményességét megalapozza a *szülők pedagógiai műveltsége, pedagógiai kultúrája*. A szülők gondolkodásának, szemléletének formálása; a szülőkkel való tervszerű, tudatos foglalkozás; a folyamatos pedagógiai propaganda megszervezése a mai iskola legfontosabb, legsürgetőbb feladatainak egyike.

A családok döntő többségének legféltettebb kincse a gyermeke, akit nagy szeretettel, vágyakkal telj. nevel. Mégis gyakori, hogy a szülők tervei, elképzelései, szándékai és a megvalósulás, az eredmények között nagy a különbség. Nem ritka jelenség, hogy a szülő jót akar, de azt nem jól, nem hozzáértéssel teszi. A szülők a saját családjukból hozott nevelési eljárásaikat, módszereiket, életük során szerzett élményeiket próbálják egyéni pedagógiai felfogásukkal összeegyeztetni és gyermekeik nevelésében realizálni. Elég-e ez az eredményes gyermekneveléshez? Bizonyára van, amikor igen, de az esetek többségében a gyermekkel való tudatos foglalkozás szükségességének a felismeréséért az iskolának, a pedagógiai propagandának sokat kell tennie.

A tervszerű pedagógiai propaganda alapja annak tudomásulvétele, hogy a szülők nemcsak műveltségi, anyagi színvonalban, hanem pedagógiai kulturáltságban, gyermekismeretben, nevelői magatartásban stb. különbözök; ezért differenciáltan kell képzésüket és rendszeres továbbképzésüket megszervezni.

Az alábbiakban az általános iskolai terv követelményei és saját nevelőmunkánk során szerzett tapasztalataink alapján számba vesszük: hogyan segíthet a pedagógiai propaganda, melyek a legfontosabb területei, formái, lehetőségei. Végül – az ötletadás igényével – néhány könnyen alkalmazható módszert sorolunk fel.

A PEDAGÓGIAI PROPAGANDA FŐBB FORMÁI

1. *Ismeretterjesztés*: a szakszerű neveléshez szükséges gyermeknevelési, pedagógiai és pszichológiai ismeretek eljuttatása a szülőkhöz, illetve meglévő ismereteik kiegészítése. Tájékoztatás oktatáspolitikai kérdésekről annak érdekében, hogy a családi nevelés közelítsen a társadalom igényeihez.

2. A napi nevelőmunka, a nevelési eljárások, módszerek eredményeinek (eredménytelenségnek) *tudatosítása*. Annak beláttatása, hogy ma már a nevelés nem lehet a véletlen műve. Minden szülőnek legyen elképzelése arról, hogy *hogyan* és *milyenné* szeretné gyermekét nevelni. Ehhez szükséges az iskolai és családi eszmények, elvárások, elképzelések azonosítása.
3. A szülők többsége igényli a szakértő tanácsokat, útbaigazítást, javaslatot. Egy-egy konkrét helyzet elemzése, az okok, körülmények feltárása; a nevelési tapasztalatok cseréje hozzájárulhat a szülők pedagógiai műveltségének emeléséhez.
4. A szülők megnyerése, *meggyőzése* a gyermeknevelési ismeretek fontosságát illetően segíti a nevelői felelősség fejlesztését. A nevelési kérdések iránti *érdeklődés*, illetve ennek fokozása hatékony eszköze a pedagógiai propagandának.
5. Megemlítjük még, hogy esetenként *korrigálnunk* is kell. Ilyenkor a hamis szülői elképzelésekkel, a rossz beidgződésekkel, a téveszmékkel szállunk szembe.

A pedagógiai *propaganda módszereinek* megválasztása függ a szülők felkészültségétől, a közvetítendő nevelési kérdéstől: a helyi sajátosságoktól, lehetőségektől, szokásoktól stb. Mi a módszerek két nagy csoportját különböztetjük meg:

1. *Írásban*, illetve a *tömegkommunikáció* útján történő népszerűsítés. Pl. könyvek ajánlása; „Szülők könyvespolcára ajánljuk” című hirdetőtábla elhelyezése az iskolában; figyelemkeltő tájékoztatók eljuttatása; önálló, egyéni önképzéshez tematika, program ajánlása; a rádió és televízió műsorainak ajánlása; esetenként kiállítás új, szülőknek szóló könyvekből, kiadványokból.
2. *Szóban, közvetlen találkozások* alkalmával a szülők egy-egy csoportjának; pl. szülői értekezlet; előadás, előadássorozat, tanfolyam, szülők akadémiaja; szülői vitacsoportok; szülői vitaindító referátum, a szülők összegyűjtött kérdéseire adott válaszok („Szülőknek válaszolunk” fórum); pedagógiai-pszichológiai témájú filmek, képmagnetofon-felvételek vetítése, ezek vitája; magnetofonról jelenet, konfliktushelyzet meghallgatása és elemzése; nyílt napok az iskolában; pedagógiai vetélkedők, totók, rejtvények, feladványok; más szervek, intézmények rendezvényeinek propagálása.

A szülők pedagógiai műveltségének emelése, a pedagógiai propaganda a pedagógustól komoly felkészültséget, tapintatot, diplomáciai érzéket, és valljuk meg: időt és energiát igényel. A „befektetés” azonban többszörösen megtérül: az együttműködést könnyíti, ha a szülők a szükséges ismeretek birtokában tudatosan, tervszerűen fáradoznak a közös célért, a *gyermekért*.

H. TÓTH ISTVÁN
Kunfehértó

Műsor-összeállítás május 1-e megünneplésére

„ITT A MÁJUS ÉS A DIADAL!”

A műsor előzményei:

1. A verseket, dalokat, a zenei aláfestést a gyerekek gyűjtötték össze könyvtári kutatómunkában.
2. A műsorszerkesztést középiskolába jelentkezett diákjaimmal együtt végeztem.
3. A mozgást a jó hangulatú, felszabadult kedvű próbákon dolgoztuk ki.
4. Az iskola udvarán adtuk elő darabunkat. Mi, a 8. osztály, a térség közepére álltunk, a közönség pedig körülöttünk sorakozott fel.

Színpadkép:

Felcsendül a zene, az úttörők „élő” színpadot alkotnak. A kisdobosok a nézők soraiból szaladnak fel, közben labdát dobálnak. A színpadon kört alkotnak, elmondják a verset, majd visszaszaladnak a nézőkhöz.